

Module creation of professional and psychological selection of shift engineers in gas compressor service in the structure of computer training facility // Proceedings of the Ninth International Conference “New information technologies in education for all”. – Kiev, 25 November 2014.– International Section.– Kiev, IRTC ITS.– P. 130–138

12. Nazar Mykhailiv. The development of the computer staff trainer complexes // Proceedings of the Ninth International Conference “New information technologies in education for all”. – Kiev, 25 November 2014.– International Section.– Kiev, IRTC ITS.– P. 100–106.

УДК 004 + 371.21 + 376.3

Юрій Вінтюк

Національний університет “Львівська політехніка”

РОЗРОБЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ З ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП’ЮТЕРНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ДЛЯ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

© Вінтюк Юрій, 2016

Викладено результати дослідження, спрямованого на розроблення навчального курсу, призначеного для надання необхідних знань про застосування інформаційно-комп’ютерних технологій (ІКТ) у фаховій діяльності майбутніх соціальних працівників.

Ключові слова: інформаційно-комп’ютерні технології, фахова підготовка, соціальна робота, професійна діяльність.

A summary of the investigational results aimed at the development of a learning course designed to provide necessary knowledge of the use of the information-computer technologies (ICT) in professional activity of future social workers is given. The necessity of developing and implementing such a course in the process of training in higher education based on contemporary needs of practice and the available facilities is based. The feasibility of its creation and implementation caused by the rising requirements for professionals and the need in this context in development of the international experience in the given field is noted. It was found out that the ICT applications that require the most attention include the implementation of the rehabilitation of various client groups: social, psychological and physical. The results of the review carried out on the literature on the subject, indicated key areas and possibilities of ICT for the needs of rehabilitation in social work. The most important areas include: developmental gaming environment, developing learning environment, developmental communicative environment, developing activities, therapeutic effects, a programme for professional diagnosis and correction, and also the automation of scientific investigation. Possibilities offered by modern ICT for carrying out the rehabilitation in social work in each of these areas are pointed out. The data on the programme elaborated course “Information and computer technology in rehabilitation” set for the professional training of future social workers are given. The list of lectures in which the material needed for theoretical acquaintance with the available opportunities of ICT use is given. Consolidation of the theoretical material for each of the themes envisages practical lessons, which should teach students how to use the appropriate computer programmes and form the necessary skills to work with them. The conclusions of the work are made; the prospects for further work in this direction are scheduled.

Key words: information and computer technologies, professional training, social work, professional activity.

Вступ

Перехід суспільства в інформаційну епоху розвитку супроводжується упровадженням ІКТ у всі сфери суспільного життя. Однак викладання соціальних і гуманітарних дисциплін належить до тих сфер діяльності, які, через свої специфічні особливості, погано піддаються комп’ютеризації і,

внаслідок цього, до сьогодні найменше комп'ютеризовані. Зокрема, це стосується і підготовки до фахової діяльності майбутніх соціальних працівників. Проте і тут протягом останнього десятиліття відбулися істотні позитивні зміни; відтак відповідні навчальні курси почали вводити до програм підготовки майбутніх працівників цього фаху [4].

Студенти, що навчаються у Національному університеті “Львівська політехніка” за спеціальністю “Соціальна робота”, вивчають кілька дисциплін комп'ютерного спрямування або ж спеціальні дисципліни, що мають інформаційно-комп'ютерне забезпечення. На I курсі вони вивчають предмет “Інформатика”, який надає загальні знання про роботу з комп'ютерами, вчать працювати з різними прикладними програмами, які будуть їм потрібні у майбутньому як для навчання, і у роботі за вибраним фахом. На II курсі студенти вивчають предмет “Математична статистика і теорія ймовірностей”, яким оволодівають у комп'ютерних класах, оскільки він має повне комп'ютерне забезпечення навчального процесу. Згодом, на IV курсі вони опановують предмет “Математико-статистичні методи в соціології”, а також вивчають спеціалізовані курси “Актуальні проблеми соціального забезпечення” і “Протидія гнобленню в соціальній роботі”; всі вони мають інформаційно-комп'ютерне забезпечення. Два останні курси лабораторні, вони передбачають виконання завдань, які виникають у повсякденній практичній діяльності соціального працівника, з пошуком необхідної інформації у мережі Інтернет. Проте спеціалізованого курсу, який би висвітлював сучасні можливості застосування ІКТ у практичній роботі соціального працівника, в навчальних програмах підготовки фахівців такого напрямку поки що немає, що й зумовлює актуальність цього дослідження.

Проблему, що перебуває у центрі розгляду в цій роботі, можна сформулювати так. Сучасний стан розвитку суспільства вимагає від фахівців усіх сфер знання сучасних ІКТ, які широко застосовуються у різних сферах діяльності, проте фахівці, які навчаються за спеціальностями соціальної сфери, не отримують необхідних для них знань. На вирішення вказаного протиріччя спрямоване це дослідження.

Мета дослідження: навести дані про розроблення навчального курсу для фахівців спеціальності “Соціальна робота”, який повинен надати їм необхідні знання про застосування сучасних ІКТ в їхній майбутній діяльності за вибраним фахом.

Завдання дослідження:

- викласти вихідні передумови дослідження;
- навести виклад результатів здійсненого огляду літературних джерел на цю тему;
- навести виклад виявлених можливостей застосування ІКТ у спеціальній навчальній дисципліні;
- ознайомити з розробленою програмою навчального курсу “Інформаційно-комп'ютерні технології в реабілітації”, призначеною для фахової підготовки майбутніх соціальних працівників;
- зробити висновки з проведеної роботи.

Основна частина

Щоб дізнатися, які саме знання необхідно надати майбутнім соціальним працівникам, слід з'ясувати, які види діяльності вони виконуватимуть у своїй повсякденній діяльності за вибраним фахом, які з них передбачають можливість застосування комп'ютерів та ІКТ, які знання та навички роботи, необхідні для цього, вже є у студентів. Отже, застосування ІКТ у роботі сучасного соціального працівника передбачає:

- ведення обліку клієнтів (що вимагає вміння працювати з базами даних тощо);
- знаходження необхідної інформації – для пошуку необхідних ресурсів, партнерів, співвиконавців та інших зацікавлених осіб (передбачає вміння працювати в мережі Інтернет);
- ведення листування з різними інстанціями і складання звітів про виконану роботу (передбачає вміння працювати з текстовими редакторами);
- здійснення реабілітації (соціальної, психологічної та фізичної) різних груп клієнтів (передбачає вміння працювати зі спеціальними програмами) тощо.

Знання, необхідні для виконання перших трьох із перелічених видів діяльності, студенти отримують, освоюючи навчальні курси, що викладають тепер, але цього не можна сказати про останню сферу. Проте найбільші можливості для застосування ІКТ у практичній діяльності соціального працівника відкриваються саме під час здійснення реабілітаційної роботи з клієнтами. Йдеться передусім про реабілітацію осіб з обмеженими функціональними можливостями, причому ця діяльність належить до найпоширеніших і найзатратніших у їхній повсякденній роботі. З огляду на це доцільно розробити і запровадити у навчальні програми підготовки студентів за вказаним фахом спеціалізований курс “Інформаційно-комп’ютерні технології в реабілітації”. Наведені положення використано як вихідні передумови цього дослідження.

Перший етап проведеного дослідження передбачав здійснення огляду літератури для вивчення можливостей застосування ІКТ у вказаній сфері. Оскільки обсяг цієї публікації не дає змоги навести результати огляду літератури, зазначимо, що в роботі використано положення, висвітлені в публікаціях на цю тему [1–17]. Були з’ясовані основні сфери застосування ІКТ у наш час у цій сфері.

1. Розвиваюче ігрове середовище

Переважає передбачає використання таких можливостей.

1.1. Розвиваючі ігри – дають змогу освоювати в ігровій формі різні компоненти процесу діяльності, чим сприяють розвитку різноманітних психічних функцій, операцій та особистісних якостей.

1.2. Ігрове конструювання – дає змогу в ігровій формі освоювати прийоми конструювання, виробляти певні навички, що формує навички, необхідні для різних видів діяльності, та сприяє розвитку творчого потенціалу особистості.

1.3. Віртуальна ігрова реальність – надає можливість пережити переміщення у різні середовища і будь-які перевтілення, створення фантастичних ефектів, що використовується для розвитку, а також лікування і коригування різних психічних розладів. Технології та системи віртуальної реальності дають змогу створювати іншу реальність та імітувати ефекти присутності, надаючи нові можливості не тільки для ігор, але і для навчання, тренування, психокорекції, моделювання тощо, надаючи їм нову якість. Стає можливим завдяки застосуванню сучасних програм, шолома віртуальної реальності та деяких інших допоміжних пристроїв.

2. Розвиваюче навчальне середовище

2.1. Програми-репетитори й екзаменатори – призначені для оволодіння різноманітними навчальними дисциплінами, підготовки до складання іспитів різного рівня складності (самопідготовки і самоконтролю).

2.2. Програми-симулятори і тренажери – призначені для розвитку професійних навичок (психологічних і рухових) управління технічними об’єктами і людино-машинними системами. Забезпечують загальний, особистісний і професійний розвиток.

2.3. Дистанційне навчання в мережі Інтернет – дає змогу освоювати різноманітні навчальні дисципліни, а також здобувати освіту за певним фахом.

2.4. Створення віртуального мовного середовища, що необхідно для вивчення іноземних мов; ця технологія також застосовується для навчання мов осіб з функціональними обмеженнями.

3. Розвиваюче комунікативне середовище

3.1. Спілкування в чатах – таку можливість надають сучасні комунікаційні технології, які набули значного поширення в усьому світі, для різних цілей: це не тільки спілкування, пошук людей за інтересами та видом занять, але й консультації з фахівцями, форуми, наради в режимі on-line тощо. Вони також надають певні можливості, недоступні за звичного спілкування. Оскільки люди з функціональними обмеженнями нерідко мають труднощі у спілкуванні, доречно залучати їх до такого спілкування, що дає змогу розвивати необхідні навички, не соромлячись своєї зовнішності.

3.2. Взаємодія з тривимірними представниками – звичайне явище в сучасному інтернет-просторі. Може бути реалізовано і у рольових іграх, так і під час спілкування в Інтернеті; і з програмами, і з реальними людьми; і у звичному, і у віртуальному середовищі.

3.3. Невербальне спілкування – із задіянням тактильних стимулів. Відомо, що в спілкуванні “обличчям до обличчя”, і у діловому, і в інтимно-особистісному, торкання відіграють важливу роль.

Вони можуть означати схвалення та підбадьорювання, переконання або ствердження і підтримання статусу тощо. Торкання викликають тактильні та кінестетичні відчуття, які створюють за допомогою механічних, електричних, термоелектричних або віброактиваторів. За допомогою психофізіологічних механізмів віртуальні торкання підсилюють відчуття присутності у цьому середовищі, відчуття причетності тощо.

3.4. *Робота в команді* – теж може бути змодельована і реалізована за допомогою сучасних ІКТ. Таку можливість надають і деякі ігри – в яких моделюється командна гра, що дає змогу розвивати навички колективної взаємодії.

4. Розвиваюча діяльність

4.1. *Трудова діяльність* – дедалі більше видів професійної діяльності здійснюється сьогодні із застосуванням комп'ютерів і різноманітних комп'ютерних технологій. Це дає змогу задіяти нові можливості, крім цього, деякі види діяльності неможливі без комп'ютерів: програмування, WEB-дизайн, 3D-моделювання найрізноманітніших реальних об'єктів тощо.

4.2. *Спортивна діяльність* – за допомогою мережі Інтернет можна змагатися чи навіть брати участь у змаганнях з шашок, шахів, пейнтболу, страйкболу, авторалі та в інших перегонах, а також із суто комп'ютерних видів спорту, таких як спортивне програмування тощо.

4.3. *Творча діяльність* – для цього можна використовувати графічні й музичні редактори, спеціалізовані музичні комп'ютери тощо; котрі дають змогу створювати креслення, малюнки, писати музику тощо.

5. Психотерапевтичні впливи

5.1. *Формування емоційних станів* – одне із завдань психотерапії, може успішно вирішуватися за допомогою комп'ютерних технологій; існують різні способи його створення і застосування.

5.2. *Формування поведінкових реакцій* – доцільно у психотравмуючих ситуаціях, причому такою може стати будь-яка незнайома повсякденна ситуація). Досягають, досліджуючи реакції на певні змодельовані ситуації та задіюючи необхідні коректуючі стимули.

5.3. *Подолання фобій і посттравматичних стресів* – можливе за рахунок створення особливої, дружньої (чи, принаймні, жалісливої) до пацієнта реальності.

Використовуються також маніпулятивні впливи, програми і технології для поновлення втрачених функцій тощо.

6. Програми для професійної діагностики і корекції

6.1. *Програми для професійної діагностики* в різних галузях, комп'ютеризовані діагностичні комплекси і системи.

6.2. *Корекційні й формувальні програми* для розвитку певних психічних процесів, станів, властивостей, а також функцій різних систем та їхніх комплексів.

6.3. *Відеотелефонний інтернет-зв'язок* – дає змогу оперативно проводити наради, семінари, симпозиуми, конференції з фахівцями з інших установ, зокрема з інших країн, одержувати їхні консультації тощо.

7. Автоматизація наукових досліджень

7.1. *Проведення експериментальних досліджень* – із заданням тестувальних стимулів за допомогою відповідних комп'ютерних програм.

7.2. *Моделювання управлінських впливів*. Реабілітаційний центр – складна система, функціонування якої теж можна моделювати і досліджувати для пошуку шляхів оптимізації управлінських впливів, пошуку слабких місць та їх підсилення тощо. Отже, пошук оптимальних рішень здійснюється не методом спроб і помилок (що дуже затратно), а на науковій основі.

7.3. *Моделювання процесу реабілітації* – дає змогу скласти оптимальний план його проведення, підібрати відповідні засоби здійснення тощо.

Необхідно також зазначити, що ні наведеними прикладами використання у кожній зі сфер, ні вказаними сферами діяльності не вичерпуються можливості застосування ІКТ у роботі закладів, що займаються реабілітацією осіб з функціональними обмеженнями, однак обсяг цієї публікації не дає змогу ширше розповісти про наявні можливості.

Наступний етап проведеного дослідження передбачав здійснення викладу виявлених можливостей застосування ІКТ у спеціальній навчальній дисципліні. В результаті розроблено наступну

навчальну програму запропонованого курсу. Вона передбачає викладання студентам старших курсів спеціальності “Соціальна робота” предмета “Інформаційно-комп’ютерні технології в реабілітації” і передбачає проведення і лекційних, і практичних занять, а також самостійну роботу [2]. Передбачено вивчення таких тем і розгляд при цьому певних питань.

1. *Розвиваюче ігрове середовище і його застосування в реабілітації засобами сучасних ІКТ.* Розвиваючі ігри, їх види, призначення і способи реалізації. Ігрове конструювання. Інтерактивні комп’ютерні ігри. Специфіка комп’ютерних рольових і сюжетних ігор та їхнього застосування в реабілітаційних цілях.

2. *Розвиваюче навчальне середовище і його застосування в реабілітації засобами сучасних ІКТ.* Соціальна реабілітація за допомогою навчання. Програми-репетитори. Програми-екзаменатори. Програми-симулятори. Програми-тренажери. Дистанційне навчання в мережі Інтернет. Специфіка навчальних програм та їх застосування.

3. *Розвиваюче комунікативне середовище і його застосування в реабілітації засобами сучасних ІКТ.* Спілкування у чатах. Спілкування у соціальних мережах. Взаємодія з тривимірними представниками. Невербальне спілкування у мережах. Робота в команді. Специфіка комунікації у спілкуванні та реабілітації за допомогою ІКТ.

4. *Розвиваючі програми для реалізації трудової діяльності: їхні можливості й застосування.* Терапія діяльністю. Трудова діяльність. Спортивна діяльність. Творча діяльність. Специфіка застосування ІКТ для терапії різними видами діяльності.

5. *Комп’ютеризовані психотерапевтичні методики.* Формування емоційних станів. Формування поведінкових реакцій. Подолання фобій. Подолання посттравматичних стресів. Специфіка реалізації психотерапевтичних впливів за допомогою ІКТ.

6. *Поновлення функцій організму із застосуванням ІКТ.* Поновлення функції слуху. Поновлення функції мовлення. Поновлення функції зору. Поновлення відчуттів. Поновлення рухових функцій. Специфіка застосування ІКТ для поновлення функцій організму.

7. *Розширення фахових можливостей у реабілітації із застосуванням ІКТ.* Програми для професійної діагностики. Корекційні програми. Формувальні програми. Відеотелефонний інтернет-зв’язок і його застосування у фахових цілях. Особливості застосування ІКТ у фаховій діяльності.

8. *Автоматизація наукових досліджень.* Проведення експериментальних досліджень із застосуванням ІКТ. Проведення інтернет-опитувань. Моделювання процесу реабілітації. Моделювання управлінських впливів. Проведення інтернет-семінірів. Статистичне оброблення результатів досліджень.

Для закріплення теоретичного матеріалу за кожною з тем передбачено проведення практичного заняття, на якому необхідно навчити студентів використовувати відповідні комп’ютерні програми і формувати необхідні навички роботи з ними. Темі занять такі.

1. *Розвиваючі ігри, що застосовуються в процесі реабілітації.* Робота з програмами для розвитку окремих психічних функцій: Змійка, Lains, Tetris та ін.; а також їхніх комплексів: Incredible toons, CivCity: Rome, Civilization, Batman тощо.

2. *Навчаючі програми, що застосовуються в процесі реабілітації.* Робота з програмами для вивчення мов, фізики, хімії, математики, психології спілкування тощо; а також тренажерами автомобіля, симуляторами літака, електропотяга, підводного човна, екскаватора тощо.

3. *Програми для здійснення комунікації, що застосовуються в процесі реабілітації.* Вивчення реабілітаційних можливостей сучасних засобів комунікації, мереж, а також особливостей їхнього використання.

4. *Програми для різних видів діяльності, що застосовуються в процесі реабілітації.* Освоєння програм для трудової, спортивної та творчої діяльності: редактор зображень, музичний редактор, моделювання об’єктів, 11×11, Королі льоду, конструктори спорту тощо.

5. *Комп’ютеризовані психотерапевтичні методики, що застосовуються в реабілітації.* Ознайомлення з програмами для формування необхідних емоційних станів, поведінкових реакцій, подолання фобій і посттравматичних стресів, а також з особливостями їх застосування у реабілітаційній діяльності.

6. *Програми й апаратно-програмні комплекси, що використовують для поновлення функцій.* Ознайомлення з програмами та апаратно-програмними комплексами для відновлення слуху,

мовлення, зору, чутливості та рухових функцій, а також особливостями їхнього практичного застосування.

7. *Програми для розширення фахових можливостей у процесі реабілітації.* Робота з профорієнтаційними психодіагностичними комп'ютерними методиками (раніше розробленими у Львівській політехніці): “Покликання”, “Інтелект”, “Оригінал”, “Здоров'я”, “Індивідуал”, “Соціал” тощо, а також програмами для корекції та формування різноманітних психічних функцій.

8. *Програми для автоматизації наукових досліджень і специфіка робота з ними.* Робота з програмами, призначеними для створення експериментальних впливів, формування необхідного для проведення досліджень середовища, а також з програмами для автоматизації обчислень результатів експерименту, їх статистичної обробки тощо.

Самостійна робота студентів під час освоєння курсу передбачає повторення лекційного матеріалу, опрацювання рекомендованої та додаткової літератури, підготовку до практичних занять, підсумкового контролю знань тощо.

Висновок

Проведене дослідження дає підстави стверджувати, що сучасні ІКТ широко застосовують практично у всіх сферах діяльності, зокрема, у повсякденній практичній роботі соціальних працівників. Їхнє застосування дає змогу використовувати раніше не доступні можливості, розширює спектр послуг, що надаються, підвищує ефективність і культуру праці. Укладена з урахуванням цих обставин навчальна програма курсу “Інформаційно-комп'ютерні технології в реабілітації” дасть змогу підвищити рівень фахової підготовки студентів, що навчаються за спеціальністю “Соціальна робота”, наблизити його до сучасних світових вимог.

У майбутньому передбачено здійснити апробацію складеного навчального курсу і рекомендувати його до впровадження у процес підготовки фахівців.

1. Вінтюк Ю. В. *Впровадження комп'ютерних технологій в реабілітаційну діяльність* / Ю. В. Вінтюк // *Соціальні і гуманітарні проблеми людини*. – 2013. – № 7. – С. 121–132. 2. Вінтюк Ю. В. *Впровадження комп'ютерних технологій у процес підготовки фахівців спеціальності “Соціальна робота”* / Ю. В. Вінтюк // *Інноваційні комп'ютерні технології у вищій школі : Матеріали VI науково-практичної конференції – Львів, 2014.* – С. 162–167. 3. *Ігри та обладнання для корекційно-розвиваючих занять з дітьми з особливими освітніми потребами [Електронний ресурс]*. – Режим доступу : www.int-edu.ru/index.php?m2=506&m1=0&ms=1#cat_621. 4. Карпенко С. Г. *Навчальна програма дисципліни “Інформаційні технології в соціальній роботі” (для бакалаврів, спеціалістів)* / С. Г. Карпенко, О. С. Суська. – К. : МАУП, 2003. – 14 с. 5. *Комп'ютерні технології та вища освіта людей з особливими потребами: Дистанційне навчання в системі соціально-трудової реабілітації*. зб. наук. доп. і ст. / уклад. Л. В. Коваленко. – К. : Вища шк., 2002. – 255 с. 6. Мороз Б. С., Овсяник В. П. *К вопросу о внедрении компьютерной технологии в специальное обучение детей с особыми образовательными потребностями [Електронний ресурс]*. – Режим доступу : <http://crs-vabos.com.ua/Vnedrenie>. 7. *Реабилитация детей с ограниченными возможностями. Англия. [Електронний ресурс]*. – Режим доступу : www.radvi-asha.livejournal.com/719655.html. 8. Хлопин Д. С. *Получение образования как социальная реабилитация инвалидов и развитие общества [Електронний ресурс]*. – Режим доступу : library.rehab.org.ua/ukrainian/prof/hlorin. 9. Шевцов А. Г. *Психолого-педагогічні аспекти соціального реабілітування осіб з обмеженнями життєдіяльності у віртуальному комп'ютерному середовищі* / А. Г. Шевцов // *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 19. Корекційна педагогіка та психологія* : зб. наук. праць. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – № 13. – С. 218–221. 10. Шевцов А. Г., Дітковська Л. А. *Технологія дистанційної освіти в навчально-реабілітаційному просторі навколо осіб з обмеженнями життєдіяльності [Електронний ресурс]* // *Матер. міждисциплінар. наук.-практ. конф. [“Технології інтелектуальної діяльності”] (Київ, 10–11 лютого 2009 р.)*. – Режим доступу : <http://www.psy-science.com.ua/department/texty/konf0902/shevtsov.doc>. 11. Шевцов А. Г. *Системне моделювання комплексних реабілітаційних процесів* / А. Г. Шевцов // *Соціальний захист*. – 2009. – № 1. – С. 11–14. 12. Шевцов А. Г. *Аналіз та моделювання комплексних корекційно-реабілітаційних систем і процесів* / А. Г. Шевцов // *Науковий часопис НПУ імені*

М. П. Драгоманова. Серія № 19. Корекційна педагогіка та психологія: зб. наук. праць. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. – № 11. – С. 246–252. 13. Шевцов А. Г. Особистісно центрована концепція формування реабілітаційного простору професійної освіти / А. Г. Шевцов // зб. наук. праць. Кам'янець-Подільського державного університету: Серія соціально-педагогічна. Вип. VII / за ред. О. В. Гаврилова, В. І. Спивака. – Кам'янець-Подільський : ПП Мошинський В. С., 2007. – С. 94–103. 14. Шевцов А. Г. Сучасні технології оптимізації вищої освіти людей з інвалідністю / А. Г. Шевцов // Вища освіта України. – 2003. – № 3. – С. 91–98. 15. Шевцов А. Г. Професійна освіта як засіб соціальної реабілітації людей з особливими потребами / А. Г. Шевцов // Педагогіка і психологія професійної освіти: результати досліджень і перспективи: зб. наук. праць / за ред. І. А. Зязюна та Н. Г. Ничкало. – К., 2003. – С. 305–309. 16. Шевцов А. Г. Проблеми дистанційного навчання у контексті професійної освіти студентів з особливими потребами / А. Г. Шевцов // Комп'ютери в навчальному процесі: зб. матер. Всеукраїнській наук.-практ. конференції. – Умань, 29–30 жовтня 2002 р. – Умань : Алмі, 2002. 17. Шевцов А. Г. Новітні технології навчання в освіті студентів із фізичними вадами / А. Г. Шевцов // Актуальні проблеми виховання та навчання людей з особливими потребами: зб. наук. праць / за заг. ред. П. М. Таланчука, Г. В. Онкович. – К. : Університет “Україна”, 2002. – 339 с.

Yuriy Vintyuk

Lviv Polytechnic National University

CURRICULUM ELABORATION WITH INFORMATION AND COMPUTER MAINTENANCE FOR PROFESSIONAL TRAINING OF SOCIAL WORKERS

Introduction

The transition of our society to the age of information is accompanied by the introduction of ICT into all the spheres of public life. In particular the abovementioned concerns a professional training of future social workers. Students enrolled on the National University “L’viv Polytechnica” “Social Work” speciality study several disciplines of computer-aimed courses. However a specialized course that would have elucidated the modern possibilities of ICT use in a social worker’s practical work programmes, preparing professionals of this area does not currently exist which determines the relevance of this investigation.

Analysis of the latest sources of literature

A problem that is the centre of consideration in this paper can be formulated as following. A current state of the society requires expert knowledge of all the areas of modern ICT which are widely used in various fields, but experts who study a social sphere field do not receive the necessary level of knowledge. The first stage of investigation foresees a review of literature for examining the available ICT use facilities in this sphere. Since the size of this publication does not give us the possibility of bringing all the results of the review carried out, we note that the main principles used in this article are elucidated in publications on the given subject in the works of the following authors: Vintyuk Y. V., Karpenko S. G., Moroz B. S., Ovsianyk V. P., Hlopyn D. S., Shevtsov A. G., Ditkovska L. A. et al.

The purpose of the work

The purpose of the work under consideration is to supply data on the “Social work” educational course speciality professionals intended to provide them with the necessary knowledge of the use of modern ICT in their future activities.

Discussion

A result of a carried out review shows the capabilities of modern elaborations in the ICT field can provide us with. A new programme of “Information and computer technologies in rehabilitation” discipline designed for the professional training of social workers has been elaborated. It provides for both lectures and practical classes combined with the independent work. They should get acquainted themselves with modern facilities of ICT use in their professional activity including the use of game developing

environment, learning environment, communication environment and developing other types of activity; with the programmes for professional diagnosis and correction.

Conclusions

The carried out investigation gives us the reason to believe that modern ICT are widely used in almost all the areas, particularly in each day of social workers practical labour. Their application allows us to use previously inaccessible opportunities, expanding the range of services provided, increases efficiency and culture of work. Compiled in view of these circumstances, the course curriculum will improve the professional training of students enrolled on the “Social work” speciality course to bring it to the modern world demands.

References

1. Vintyuk Y. V. *Implementation of computer technologies in rehabilitation activities.* / Y. V. Vintyuk // *Social and humanitarian problems of a person.* – 2013. – № 7. – P. 121–132.
2. Vintyuk Y. V. *Implementation of computer technologies in the training of “Social Work” speciality* / Y. V. Vintyuk // *Innovative computer technology in higher education: Materials of the VI-th Scientific Conference – L’viv, 2014.* – P. 162–167.
3. *Games and equipment for correctional and developmental studies with children with special educational needs* [Electronic resource]. – Access: // www.int-edu.ru/index.php?m2=506&m1=0&ms=1#cat_621
4. Karpenko S. G. *Curriculum course “Information technologies in social work” (for bachelors, specialists)* / S. G. Karpenko, O. S. Susska. – K: AMP, 2003. – 14 p.
5. *Computer technology and higher education with special needs: Distance learning in the social and labor rehabilitation.* Collection of Science. ext. and c. / Life. L. V. Kovalenko. – K: Higher HQ., 2002. – 255 p.
6. Moroz B. S., Ovsyaniko V. P. *Question about Introduction of computer technology, special Learning in children with особому образовательному the needs* [Electronic resource]. – Access: // <http://crs-vabos.com.ua/Vnedrenie/>
7. *Rehabilitation of children with ohranuchennymu opportunities.* England. [Electronic resource]. – Access: // www.radvi-asha.livejournal.com/719655.html/
8. Hlopyn D. S. *Getting Education How Social Rehabilitation and Development Society disabilities* [Electronic resource]. – Access: // library.rehab.ovg.ua/ukrainian/prof/hlopin/
9. Shevtsov A. G. *Psychological and pedagogical aspects of social reabilituvannya persons with restrictions of life in a virtual computer environment* / A. G. Shevtsov // *Scientific Journal of M. NEA P. Drahomanova. Series № 19. Correctional Pedagogy and Psychology: Coll. Scientific papers.* – K., M. NEA name P. Drahomanova, 2009. – № 13. – P. 218–221.
10. Shevtsov A. G., Ditkovska L. A. *distance education technology in teaching and rehabilitation of people around space constraints of life* [Electronic resource] // *Materials mizhdystsylinar. Science. – Pract. Conf. [“Technology of intellectual activity”]* (Kyiv, 10–11 February 2009). – Access: <http://www.psy-science.com.ua/department/texty/konf0902/shevtsov.doc>
11. Shevtsov A. G. *System modeling of complex rehabilitation processes* / A. G. Shevtsov // *Social Protection.* – 2009. – № 1. – P. 11–14.
12. Shevtsov A. G. *Analysis and modeling of complex correction and rehabilitation systems and processes* / A. G. Shevtsov // *Scientific Journal NEA Drahomanov. Series № 19. Correctional Pedagogy and Psychology: Coll. Scientific papers.* – K: NEA Drahomanov, 2008. – № 11. – P. 246–252.
13. Shevtsov A. G. *Personality centered concept formation rehabilitation space vocational education* / A. G. Shevtsov // *Proceedings of Kamenetz-Podolsk State University series of social and educational. Vol. VII.* / Ed. A. V. Gavrillov, V. I. Spivak. – Kamenets: P. E. Moshynskiy V. S., 2007. – P. 94–103.
14. Shevtsov A. G. *Modern technology optimization higher education for people with disabilities* / A. G. Shevtsov // *Higher education Ukraine.* – 2003. – № 3. – P. 91–98.
15. Shevtsov A. G. *Professional education as a means of social rehabilitation of people with special needs* / A. G. Shevtsov // *Pedagogy and Psychology of professional education, research results and prospects: Collected works* / Edited by I. A. Zyazyun and N. G. Nychkalo. – Kyiv, 2003. – P. 305–309.
16. Shevtsov A. G. *Problems of distance learning in the context of professional education of students with special needs* / A. G. Shevtsov // *Computers in the classroom: Coll. Mater. All-Ukrainian scient. and practical conference.* – Uman, 29–30 October 2002 – Uman: Almi, 2002.
17. Shevtsov A. G. *Advanced learning technologies in the education of students with disabilities* / A. G. Shevtsov // *Actual problems of education and training of people with disabilities: Coll. research papers* / Pod Society. Ed. P. Talanchuk, G. V. Onkovych. – K. University “Ukraine”, 2002. – 339 p.